

WOJEWODA DOLNOŚLĄSKI

Wrocław, dnia 3 czerwca 2019 r.

ZP-NKWR.431.4.4.2019.MM

Pan
Mariusz Wieczorek
Burmistrz Gminy i Miasta Węglińiec

WYSTĄPIENIE POKONTROLNE

W dniach 25 i 26 marca 2019 roku na podstawie art. 7 ust. 1 pkt 5 ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie (tekst jedn.: Dz. U. z 2015 r., poz. 1390 z późn. zm.), zwanej w dalszej części niniejszego wystąpienia „ustawą”, kontrolerzy Małgorzata Mazur – inspektor wojewódzki, przewodnicząca zespołu i Piotr Szafarowicz – główny specjalista, kontrolerzy z Wydziału Zdrowia i Polityki Społecznej Dolnośląskiego Urzędu Wojewódzkiego we Wrocławiu, przeprowadzili kontrolę kompleksową Urzędu Gminy i Miasta w Węglińcu w zakresie realizacji zadań gminy wynikających z ustawy o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie. Kontrolę przeprowadzono zgodnie z zatwierdzonym w dniu 13 grudnia 2018 r. przez Wojewodę Dolnośląskiego Planem Kontroli na I półrocze 2019 roku.

W okresie objętym kontrolą, tj. od dnia 1 marca 2018 roku do dnia 25 marca 2019 roku funkcję Przewodniczącej Gminnego Zespołu Interdyscyplinarnego, zwanego dalej „Zespołem” lub „ZI”, pełniła Pani Krystyna Kopania, obsługę organizacyjno – techniczną Zespołu Interdyscyplinarnego zapewniał Miejsko – Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Węglińcu, natomiast osobą odpowiedzialną za wykonywanie zadań z zakresu przedmiotowej kontroli był Burmistrz Gminy i Miasta Węglińiec.

W zakresie realizacji zadań gminy wynikających z ustawy o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie wydaje się ocenę pozytywną z nieprawidłowościami, których przyczyną było niewłaściwe stosowanie przepisów prawa, co może skutkować zmniejszeniem

efektywności działań podejmowanych przez Gminę i Miasto Węgliniec w zakresie przeciwdziałania przemocy w rodzinie. Uzasadnieniem oceny jest ustalony w czasie kontroli stan faktyczny i prawny oraz protokół kontroli podpisany przez Pana w dniu 6 maja 2019 roku. Do protokołu nie wniesiono zastrzeżeń.

Przeprowadzone przez organ kontrolny działania oraz zgromadzona w aktach kontroli dokumentacja potwierdziły, że obowiązki gminy wynikające z ustawy o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie zostały zrealizowane w zakresie: 1) podjęcia przez Radę Miejską Węglińca uchwały nr 756/XXXVIII/14 z dnia 13 listopada 2014 roku w sprawie przyjęcia Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych Gminy Węgliniec na lata 2014 – 2020, 2) podjęcia przez Radę Miejską Węglińca uchwały nr 158/XII/15 z dnia 24 listopada 2015 roku w sprawie przyjęcia Gminnego Programu Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie i Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie dla Gminy i Miasta Węgliniec na lata 2016 – 2018, a także uchwały nr 41/V/19 z dnia 5 lutego 2019 roku, którą przyjęto Gminny Program Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie i Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie dla Gminy i Miasta Węgliniec na lata 2019 – 2024.

Strategia przewidywała monitoring podjętych działań w oparciu o założone wskaźniki, wskazywała podmioty odpowiedzialne za ich realizację, a także źródła finansowania. Natomiast Programy obowiązujące w okresie objętym kontrolą, nie uwzględniały bezpośrednich realizatorów zaplanowanych działań, wskaźników pozwalających monitorować stopień realizacji założonych celów oraz sposobu ewaluacji. Czas na przeprowadzenie działań zawartych zarówno w Strategii, jak i Programach przewidziano na lata ich obowiązywania, bez wprowadzenia szczegółowych harmonogramów zadań, w związku z tym trudno jest się odnieść do kwestii stopnia ich realizacji. Mając na uwadze powyższe, przy tworzeniu kolejnych edycji Strategii oraz Programu należy uwzględnić pominięte kwestie, a także na bieżąco wywiązywać się z realizacji ich założeń. Należy przy tym pamiętać, aby dokumenty te były spójne, zarówno z aktami prawa powszechnego i miejscowego oraz innymi dokumentami m.in. Krajowym Programem Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie.

W okresie objętym kontrolą w Gminie Węgliniec obowiązywała uchwała Rady Miejskiej w Węglińcu nr 52/VI/11 z dnia 28 czerwca 2011 roku w sprawie powoływania i odwoływania członków Zespołu Interdyscyplinarnego oraz szczegółowych warunków jego funkcjonowania. W związku z błędnymi zapisami w § 4 oraz § 19 i § 20 Regulaminu powoływania Zespołu Interdyscyplinarnego stanowiącego załącznik do ww. uchwały, organ

nadzoru wskazuje na konieczność uregulowania powyższych zapisów zgodnie z obowiązującymi przepisami prawa.

Zarządzeniem nr 102/2011 Burmistrza Gminy i Miasta Węglińiec z dnia 15 listopada 2011 roku w sprawie powołania Zespołu Interdyscyplinarnego w Węglińcu wskazano skład Zespołu. Powołano do niego, na podstawie uprzednio zawartych porozumień o współpracy, przedstawicieli jednostek wskazanych w art. 9a ust. 3 pkt 1 – 5 i ust. 4 ustawy z wyjątkiem przedstawiciela organizacji pozarządowej, co stanowi nieprawidłowość.

Członkowie Gminnego Zespołu Interdyscyplinarnego złożyli Burmistrzowi oświadczenia o zachowaniu poufności danych i informacji uzyskiwanych w trakcie realizacji zadań związanych z przeciwdziałaniem przemocy w rodzinie, o których mowa w art. 9c ust. 3 ustawy.

Zgodnie z art. 9a ust. 7 ustawy posiedzenia Gminnego Zespołu Interdyscyplinarnego odbywały się nie rzadziej niż raz na trzy miesiące. Na podstawie przedłożonych protokołów stwierdzono, że Zespół realizował i dokumentował zadania, o których mowa w art. 9b ust. 1 i ust. 2 ustawy. W oparciu o dołączone listy obecności ustalono, iż w okresie objętym kontrolą, członkowie Zespołu regularnie uczestniczyli w jego posiedzeniach, co jest zgodne z art. 9a ust. 13 ustawy.

W trakcie czynności kontrolnych Przewodniczący Zespołu przedłożył zaświadczenie nr DRZDO/403/000591/12/JS/12050 z dnia 24 lutego 2012 r. Zastępcy Generalnego Inspektora Ochrony Danych Osobowych o rejestracji zbioru danych osobowych o nazwie „Zespół Interdyscyplinarny”, zgodnie z art. 42 ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 r. o ochronie danych osobowych w brzmieniu obowiązującym do dnia 25 maja 2018 r.

W zakresie realizacji procedury „Niebieskie Karty”, o której mowa w rozporządzeniu Rady Ministrów z dnia 13 września 2011 r. w sprawie procedury „Niebieskie Karty” oraz wzorów formularzy „Niebieska Karta” (Dz. U. Nr 209, poz. 1245) uchybienia odnotowano: w dokumentacji jednej procedury, gdy Przewodniczący Zespołu Interdyscyplinarnego po otrzymaniu formularza „Niebieska Karta – A” przekroczył termin na przekazanie go członkom grup roboczych; w jednostkowej sytuacji, gdy nie wypełniono kolejnego formularza „Niebieska Karta – C” w procedurze, w której powtórnie wypełniono formularz „Niebieska Karta – A”; w jednym przypadku, gdy o zakończeniu procedury powiadomiono podmioty w niej uczestniczące poprzez przekazanie kopii protokołu oraz w sytuacji, gdzie na dwie rodziny dotknięte przemocą domową, w których przebywały osoby małoletnie, tylko w jednym przypadku skierowano wniosek do sądu o wgląd w sytuację rodziny.

Celem eliminacji powyższych uchybień należy: przestrzegać terminowego przekazywania formularza „Niebieska Karta – A” członkom grup roboczych, o czym mówi § 8 ust. 1 rozporządzenia; przestrzegać procedurę w zakresie prowadzenia formularzy „Niebieska Karta – C”, co reguluje § 9 ust. 2 rozporządzenia; powiadamiać o zakończeniu procedury „Niebieskie Karty” podmioty w niej uczestniczące zgodnie z § 18 ust. 2 rozporządzenia oraz mając na uwadze dobro dzieci, jako dobrą praktykę, rekomenduje się występowanie do sądu rodzinnego z wnioskiem o wgląd w sytuację rodziny każdorazowo, kiedy przebywają w niej osoby małoletnie.

Na podstawie oświadczenia złożonego do akt kontroli przez Przewodniczącego Gminnego Zespołu Interdyscyplinarnego w Węglińcu stwierdzono, że w gminie realizowano zadania wynikające z art. 6 ust. 2 pkt 2 ustawy. W zakresie przeciwdziałania przemocy w rodzinie pracownicy socjalni z Miejsko – Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Węglińcu świadczyli poradnictwo w godzinach pracy Ośrodka. Swoją wiedzę służyli również członkowie Gminnego Zespołu Interdyscyplinarnego. Niezbędnych informacji z zakresu przeciwdziałania przemocy domowej udzielali także przedstawiciele Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz funkcjonariusze Policji. Ponadto, gmina prowadziła kolportaż ulotek i plakatów o tematyce przeciwdziałania przemocy w rodzinie. Materiały dostępne były w instytucjach użyteczności publicznej. Osoby dotknięte przemocą miały możliwość skorzystania z nieodpłatnego poradnictwa prawnego oraz psychologicznego w siedzibie Urzędu Gminy i Miasta w Węglińcu, Poradni Terapii Uzależnienia od Substancji Psychoaktywnych w Zgorzelcu oraz w Poradni Terapii Uzależnienia od Alkoholu i Współuzależnienia w Zgorzelcu. Osoby wobec których istniało podejrzenie, że stosowały przemoc w rodzinie mogły uczestniczyć w programach korekcyjno – edukacyjnych realizowanych przez Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Zgorzelcu.

Ustalono również, że w Gminie i Mieście Węglińcu, w okresie objętym kontrolą prowadzono działania edukacyjne z zakresu przeciwdziałania przemocy skierowane do dzieci, natomiast nie podejmowano inicjatyw mających na celu wzmocnienie kompetencji wychowawczych rodziców. Zadania z zakresu przeciwdziałania przemocy realizowano głównie w szkołach z terenu gminy przy użyciu materiałów profilaktycznych zakupionych przez Miejsko – Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Węglińcu (m.in. ulotki, broszury, plakaty, tablice, filmy profilaktyczne). W okresie od marca 2018 do marca 2019 na terenie szkół odbywały się zajęcia dotyczące przede wszystkim tematyki przemocy rówieśniczej, cyberprzemocy, przemocy ze względu na płeć oraz przemocy jako zjawiska społeczno –

kulturowego. W związku z powyższym, organ nadzoru zaleca, aby planowanymi, przyszłymi działaniami edukacyjnymi na terenie gminy, objąć także rodziców z rodzin zagrożonych występowaniem przemocy w rodzinie.

W odniesieniu do realizacji zadania, o którym mowa w art. 6 ust. 2 pkt 3 ustawy, prowadzone postępowanie wykazało, iż w okresie objętym kontrolą na terenie gminy nie funkcjonował ośrodek wsparcia świadczący pomoc dla osób dotkniętych przemocą w rodzinie, jednak Powiat Zgorzelecki w dniu 28 czerwca 2018 r. zawarł porozumienie nr 174/2018 z Powiatem Lubańskim w sprawie wykonywania przez Ośrodek Interwencji Kryzysowej w Smolniku usług w zakresie interwencji kryzysowej na rzecz mieszkańców Powiatu Zgorzeleckiego. Osoby, które doświadczyły przemocy domowej i którym niezbędne było udzielenie wsparcia, kierowano do Domu Samotnej Matki w Zgorzelcu lub do Ośrodka Interwencji Kryzysowej w Smolniku.

W wyniku przeprowadzonej kontroli kompleksowej z realizacji zadań Gminy i Miasta Węgliniec w zakresie przeciwdziałania przemocy w rodzinie, stwierdzono następujące nieprawidłowości:

- 1) Do Zespołu Interdyscyplinarnego nie powołano przedstawiciela organizacji pozarządowej.
- 2) Grupy robocze powoływane przez Przewodniczącego Zespołu nie podejmowały działań w stosunku do osób podejrzanych o stosowanie przemocy w rodzinie przez motywowanie ich do udziału w programach korekcyjno – edukacyjnych.

Wobec stwierdzonych nieprawidłowości, wydaje się zalecenia pokontrolne:

- 1) Powołać do Gminnego Zespołu Interdyscyplinarnego przedstawiciela organizacji pozarządowej.

Podstawa prawna: art. 9a ust. 3 pkt 6 ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie (tekst jedn.: Dz. U. z 2015 r., poz. 1390 z późn. zm.).

Termin realizacji: do 31 lipca 2019 r.

- 2) Zobowiązać Przewodniczącego Gminnego Zespołu Interdyscyplinarnego, aby grupy robocze inicjowały działania wobec osób podejrzanych o stosowanie przemocy w rodzinie w zakresie motywowania ich do udziału w programach korekcyjno – edukacyjnych.

Podstawa prawna: § 17 ust. 3 pkt 3 rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 13 września 2011 r. w sprawie procedury „Niebieskie Karty” oraz wzorów formularzy „Niebieska Karta” (Dz. U. Nr 209, poz. 1245).

Termin realizacji: na bieżąco.

POUCZENIE

Zgodnie z art. 128 ust. 2 i 3 ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej (tekst jedn.: Dz. U. z 2018 r., poz. 1508 ze zm.) kierownik jednostki podlegającej kontroli może w terminie 7 dni od dnia otrzymania zaleceń pokontrolnych zgłosić do nich pisemne zastrzeżenia do Wojewody Dolnośląskiego. Wojewoda ustosunkuje się do zastrzeżeń w terminie 14 dni od dnia ich doręczenia. W terminie do dnia **15 sierpnia 2019 roku** kierownik jednostki podlegającej kontroli winien powiadomić Wojewodę Dolnośląskiego o sposobie realizacji zalecenia, uwag i wniosków przedstawionych w niniejszym wystąpieniu.

DYREKTOR WYDZIAŁU
Zdrowia i Polityki Społecznej

Iwona Drelichowska-Stopa

.....
(kierownik jednostki kontrolującej)

